

LIE TU VA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2c

PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (NO. 582) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF CHICAGO, ILLINOIS, BY ORDER OF THE PRESIDENT, A. S. BURLISON, POSTMASTER GENERAL

Copy 2c

METAI: SAV. XXVI.
DIENĖ: 11.

CHICAGO, ILL., UTARNINKAS, BIRŽELIO June 24, 1913.

No. 148.

LIETUVOJE PASKELBTA MOBILIZACIJA

Vokiečiai Priima Visas Išlygas.

Lenkai sulaikė mušius su Ukrajinais.

Smugis Bolševikų Laivynui.

Bolševikai grąšina Amerikonams už Martensą.

VOKIEČIAI PRIIMA VISAS IŠLYGAS.

Weimar, birželio 23 d. — Šiandien popiet steigiamasai šalies susirinkimas didžiulio balsų nusprendė pasirašyti po taikos sutartimi be jokių specialių išlygų iš savo pusės, t. y. priimti taikos išlygas, kurias pastatė talininkai. Valdžiai nelengvai davėsi pervaryti šį nutarimą, nes buvo nemažai šalininkų, noričių ištraukti iš sutarties porą punktų.

PASIRAŠYS PO SUTARTIMI PABAGOJ SAVAITĖS.

Paryžius, birželio 23 d. — Pasirašymas po taikos sutartimi, kaip pranešė šį vakarą Clemenceau, įvyks ketverge ar pėnyčioj.

Užvilikimas pasirašymo po taikos sutartimi, kaip manoma, paeina nuo to, kad vokiečiai rinks naujus asmenis pasirašymui po taikos sutartimi. Bet oficialiai jau pranešta, kad vokiečiai priima išlygas.

Naujas vokiečių kanceliarsas Bauer dar buvo prisijungęs tartininkams keletą naujų reikalavimų ir dėl prailginimo laiko apsvartymui sutarties nors 48 valandų, bet visi vokiečių reikalavimai tapo atmesti.

LENKU SUTARTIS SU UKRAJINAIŠ.

Paryžius, birželio 23 d. — Šiandien gauta žinia iš Varšavos, kad lenkai vėl padarė sutartį su ukrainiais pertraukti mušius Galicijoje. Taipgi pranešama, kad Lenkija padarė sutartį ir su Rumunija, sulyg kurios abi pusės pasižadėjo nepereidinėti upę Dniestr.

SMUGIS BOLŠEVIKŲ LAIVYNU.

Londonas, birželio 23 d. — Tikimasi, kad Anglijos torpeda nuskandino rusų bolševikų šarvuotlaivį Andrei Pervozvannyi. Andrei Pervozvannyi pastatytas 1907 metais ir yra gana gerai ap-

ginkluotas.

Finlandijos laivyno pranešime, taipgi pažymėta, kad rusų drednautas Petropavlovsk iškėlė baltą vėliavą. Petropavlovsk yra vienas iš didžiausių laivų Rusijos kariško laivyno ir apginkluotas dvylika didžiųjų kanuolių ir daugybe mažesnių.

Nuskandin'a Šarvuotas Skraiduolis.

Helsingforsas, birželio 19 (suvėlinta). — Sėdros rytą anglų kariškas laivas torpedavo rusų apšarvuotą skraiduolį Slava, kuris umai nuskendo (Skraiduolis Slava tapo vokiečių nuskandintą spalio 17 d. 1917 m. Rygos įlankoje. Matomai rusai kitą laivą pavadino šiuo vardu).

BOLŠEVIKAI GRĄŠINA AMERIKONAMS.

Londonas, birželio 23 d. — Iš Petrogrado gauta bevielinis telegramas, kuriame pranešama, kad Rusijos bolševikai pareikalavo Suvienytų Valstijų valdžios idant paluosuotų Martensą, bolševikų atstovą, kuris neseniai tapo areštuotas New Yorke.

Pranešime pabrėžiama, kad jei Martens nebus paluosuotas, tai bolševikai pasiriję persekioti amerikonus Rusijoje.

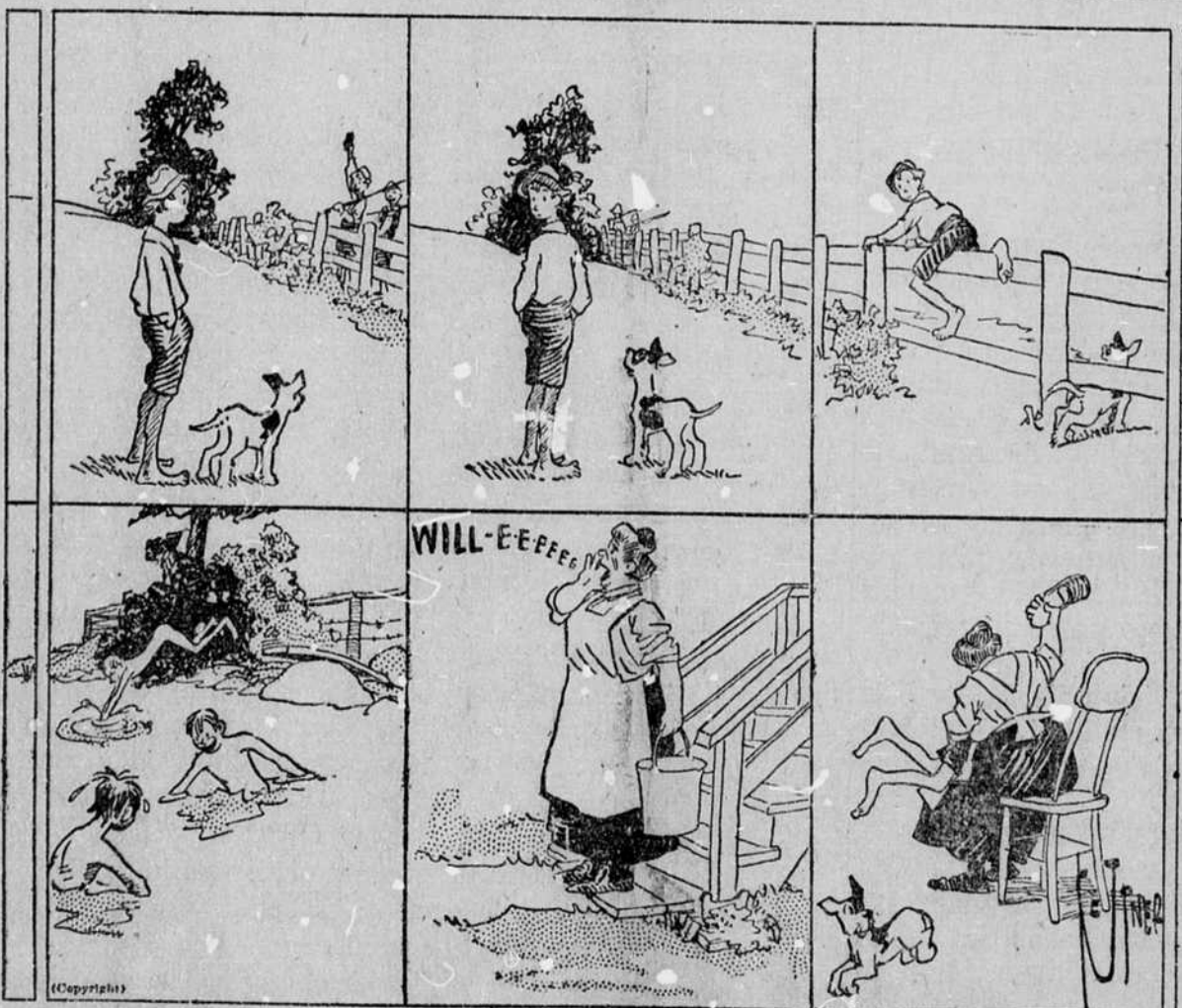
JUDĖJIMAS PRIEŠ ŽYDUS RUSIJOJE.

Konstantinopolis, birželio 19 d. — Specialiu kablegramu dėl London Times pranešama, kad pietinėje Rusijoje prasideda stiprus judėjimas prieš žydiškus elementus.

Korespondentas pažymi, keletą bolševikiškų veikėjų kurie apleido bolševikų eiles tik, sakoma, dėlto, kad bolševikų komisarai daugumoj esą žydai.

Šie apleidę bolševikus, organizuoja sodiečius su kuriais persekioja buržujus ir žydus.

Visa diena puiki, bet vakaras?

SKANDYTI LAIVUS ĮSAKĖ ADMIROLAS.

London, birželio 23 d. — Reuter, kuris buvo komandantu vokiečių, buvusių ant perduptų tartininkams laivų, pasirodė, kad įsakymą skandinti laivus davė admirolas Reuter.

Jis užreikė, kad dar pradžioje karės kaizeris įsakė skandinti laivus, kad jie nepaulytų priešams, todėl jis duodamas įsakymą skandinti laivus ir jureiviai pildydami šį įsakymą, tik išpildė prisiegi, kurią davė eidami kariauti.

Suokalbįs skandinti laivus, matomai, padarytas neseniai kuomet admirolas Reuter, po priedanga ligos, važinėjo Vokietijon. Admirolas Reuter bus teisiomas kariškojo teismo sykių su vokiečių narlaivių kapitonais, kurie, neprisilaikydami tarptautiškų tiesių, skandino laivus.

Vokietijos jurininkai, kaip įėjama, manė, kad laikinos sątaikos (armistice) laikas ne tapo prailgintas iki panedėliui ir todėl jautėsi teisotais veikti tartininkams ant blėdies.

TURKAI UŽPUOLA GREKUS.

Paryžius, birželio 23 d. — Sulyg pranešimo Reuterio telegramų agentūros Mažoj Azijoje dalykų stovis yra kritiškas. Sulyg sutarimo su tartininkais, grekų kariume nė užėmė dalį Mažosios Azijos, Turkijoje. Turkų didelės jėgos dabar spaudžia grekų kariumenę, kuri turi skubiai trauktis atgal. Grekai tikisi gauti pagalbą iš tris ar keturias dienas, o tuo tarpu grekų gen. Nide pasiryžo atsilaukyti prieš užpuolusius turkus.

SVARSTO SUDARYMĄ KARIUMENĖS DANZIGUI

Paryžius, birželio 23 d. — Augščiausia tartininkų mitarė taryba Versailles šį dien svarsto smulkmenas su darynui tartininkų kariumenės, kuri pamainytų Danzige Vokietijos ir Lenkijos kareivius.

VOKIEČIAI NUSKANDINO LAIVŲ DAUGIAU.

Weimar, birželio 23 d. — Gauta pranešimas iš patikėtinų šaltinių, kad Vokietijos kariški laivai, kurie buvo uostuose Kiel ir Wilhelmshaven, irgi tapo nuskandinti.

Šiuose uostuose, kaip pranešama iš valdiškų sferų, buvo 12 didelių kariškų laivų ir nemažas skaičius mažesnių, kurie turėjo but perduoti tartininkams sulyg sutarties laike pertraukos mušų.

Vokiečiai dėl šių jureivių pasielgimo reparodė jokio sudumo; matomai taikos išlygos nuslopino vokiečių upą, nepanašiuose atsitikimuose jie paprastai darydavo demonstracijas.

WILSONAS TUOJ GRIŽS AMERIKON.

Bresl, Francuzija, birželio 23 d. — Laivas George Washington gavo įsakymą buti pasiruošusiu išplaukti sėdėjo ar ketvergo rytą. Prikrovimas laivui reikmenų užsibaigia šį vakarą. Taipgi gauta žinių iš Paryžiaus, kad laivą George Washington lydės vienas skraiduolis ir keturi narlaiviai naikintojai. Su prezidentu, sakoma, sugrįžs daug ir kitų narių Amerikos taikos delegacijos.

MINA NUSKANDINO AMERIKOS LAIVĄ.

Londonas, birželio 23 d. — Amerikos laivas Sarnam, kuris plaukė iš Baltimore už gavo miną ir tapo minos sprogimu nuskandytas. Platinė žinių sąryšyje su nuskandintu laivu, pranešime iš Gothenburg Londonan ne minima.

MAISTO RIAUŠĖS MANNHEIME.

Mannheim, Vokietija, birželio 23 d. — Čia ištiko didelės riaušės dėl maisto. Nuraminimui riaušinių tapo išsautka kariumenė. Pasekmėje 20 ypatų tapo sužeista ir apie 200 ypatų suareštuota.

BELGIJOS KARALIUS ATVYKS AMERIKON.

Brussels, Belgija, birželio 23 d. — Karalius Albert ir karalienė Elzbieta priėmė prezidento pakvietimą atsilankyti Amerikon. Jie atvyks Amerikon, kaip manoma, rugsėjo mėnesyje.

ČECHŲ KUNIGAI NORI ŽENYTIŠ.

Rymas, birželio 23 d. — Čia laukiama, kad tuoj atvyks Čecho-Slovakijos katalikiškų kunigų delegacija pasponiežių, kuri prašys, idant butų leista laikyti pamaldas prigimtoj kalboj vieton lotyniškos. Taipgi delegacija, kaip pranešama, reikalaus, kad butų leista kunigams ženytiš. Sakoma, jog šiame klausime delegacija atsiveža peticiją su 30,000 parašų Čecho-Slovakijos moterų, kurioje jos prašo leisti čechų kunigams ženytiš.

LIETUVOJE PASKELBTA MOBILIZACIJA.

Amerikos lietuvių atstovas iš Paryžiaus pranešė kablegramu Lietuvių Tarybai, kad Lietuvos prezidentas, Smetona paskelbė visuotiną mobilizaciją vyrų nuo 19 iki 24 metų amžiaus; ir paskyrė generolą Žukauską vyriausiu komandantu Lietuvos armijos.

Generolas Žukauskas yra baigęs Petrogrado kariškąją akademiją ir pasižymėjo Rusų-Japonų karėje. Iškilus Europos kare, jis buvo kapitonu Rusijos armijoje. Bėgyje karės jis buvo sužeista keturis sykius vokiečių fronte. Jis buvo komandantu divizijos lietuvių armijoje ir taipgi buvo laikomas nelaisvėje per

bolševikus. Susitvėrus gi Lietuvos ministerių kabinetui jis buvo pirmuoju Lietuvos karės ministriu.

Kaune susitvėrė amerikoniškai-lietuviškas komitetas, suteikimui maisto moterims ir vaikams. Komitetas jau pradėjo savo veikimą.

Amerikonai keliauja po visą Lietuvą ir visur lietuvių entuziastiškai priimami. Lietuviai mato amerikonus gelbėtojus iš vokiečių bei bolševikų vergijos ir taipgi apginėjais nuo bado.

Kaune keliolika šimtų vaikų surengė didelę demonstraciją priešai namus amerikoniškos misijos, kad išreiškus amerikonomis patenką už jų gelbėjimą nuo bado.

VIESULOJE ŽUVO DAUG ŽMONIŲ.

St. Paul, Minn., birželio 23 d. — Miestelyje Fergus Falls pereitą naktį praužė didelė viesula, kuri išgriovė daug namų ir net sunaikino telefonų ir telegrafų linijas į abi pusi nuo miestelio.

Atvykusie į St. Paul keleiviai tvirtina, kad nuo viesulos yra žuvę apie 200 ypatų ir apie 700 ypatų sužeistais; bet tikrų skaitlinių dar nėra.

Į nukentėjusį miestelį pasiusta du traukiniai su medikališka pagalba, bet dar negauta nuo jų jokių pranešimų apie didumą nelaimės.

Važiavusie į Fergus Falls turėjo sugrįžti, nes negalėjo pervaziuoti užverstus kelius.

Viesula, kaip praneša keleiviai, sunaikino viduri miestelio. Sektore Grand viešbučio neliko sveiko nei vieno namo plote keturių bloky.

LAŠIŠA PASISIULĖ PIETUMS.

Portland, Ore. — Prie upės Willamette yar butų sodžius, kur stubų vieton žmonės gyvena botuose.

Tula Ferguson aną dieną atsisėdo prie krašto boto pasiskaityti laikraštį. Tuo laiku skrajojo aplink didelę peteliškę. Tik staiga sušlamėjo vanduo ir didelė laiša išsoko oran, norėdama pagauti peteliškę, bet iš smarkumo išsoko moteries sterblėn.

Moteris persigandusi sušuko, vienok apglėbusi žuvį įbėgo vidun stubos-boto. Vėliau iš liuosnorės laišos po nai Ferguson su kaimynais turėjo gerus pietus.

NAUJAS KABINETAS ITALIJOJ.

Rymas, birželio 23 d. — Naujas ministerių kabinetas, puolus Orlando ministerijai, tapo paskelbtas sekantiai:

Premieras ir finansų ministras — *Francisco Nitli*.

Užrubežio reikalų — *Tommaso Tittoni*.

Karės — Gen. Leit. *Albrioci*.

Izdo — *Signor Schaser*.

Laivyno — *Adm. Sechi*.

Neapolio, Turino ir Milano miestai, per demonstracijas, protestuoja prieš pavedimą kabineto Nitli, kuris yra jau žinomas, nes pirmiaus buvo izdo ministerijai. Menama, kad Nitli pritaria Italijos nusileidimui ir nereikalavimui Adriatiko pakraščiu, prieš ką tu miestų kareiviai ir protestuoja.

Italijos valdžia, kaip pranešama, įgaliavo savo atstovus Paryžiuje pasirašyti po taikos sutartim.

TAUTŲ LYGOS PRIEŠAI SILPNEJA.

Washington, D. C., birželio 23 d. — Suvienytų Valstijų senate buvo nemažai priešų tautų lygai, kuri, sulyg nekurių nuomonės, yra priešinga Suvienytų Valstijų reikalams.

Tautų lygai daug priešinosi republikonai, bet vėlesniais laikais tarpe republikonų senatorių pradeda rasti lygos šalininkų ir manoma, kad lygos priešai pralaimės.

ORAS.

Chicagoje ir apylinkėse: Šiandien abelnai giedra, bet gali but kiek lietaus naktį; rytoj giedra; vidutiniai daugiau pietų vėjai.

Vakar augščiausia temperatūra 77 apie 8 valandą vakare. Saulėtekis, 5:15; saulėleidis, 8:29.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co., Inc.,
3253 So. Morgan St., CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulevard 4250
Entered as Second-Class Matter July 13th, 1933, at the
Post Office at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1897.
EDITOR: B. K. BALUTIS

Subscription Price:	Prenumeratos kainos:
In Chicago, by mail—	Chicagoje, per kraš—
One year — \$6.00	Vienas metas — \$6.00
Six months — 3.50	Šešiai mėnesiai — 3.50
Three months — 1.85	Trys mėnesiai — 1.85
In Chicago, by carrier—	Chicagoje, per šnešioją—
One copy — .02	Viena kopija — .02
Per week — .12	Per savaitę — .12
Per month — .55	Per mėnesį — .55
In the United States, mail—	Šv. Valst., per kraš—
One year — \$5.00	Vienas metas — \$5.00
Six months — 3.00	Šešiai mėnesiai — 3.00
Three months — 1.55	Trys mėnesiai — 1.55
In Canada, one year — \$7.00	Kanadoje, metams — \$7.00
In all other countries,	Į visas kitas šalis,
per year — \$8.00	metams — \$8.00

Lithuanian Publishing Co.
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Telephone Boulevard 4250

Amerikiečių Politikos Kelias.

Tikrai organizuotas politiškas lietuvių darbas prasidėjo čia Amerikoje dar visai neseniai. Nors seniausios Amerikos lietuvių nemazai veikta politiškoje srityje — palaikymui ir stiprinimui tautinės lietuvių dvasios, — tačiau šitie darbai buvo daugiausia, taip sakant, instinktyviai liuosnorių darbai savo tarpe. Didžioji karė ištiko lietuvių kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje visai nepriruošus prieš didelio, rimto tarptautinės politikos darbo.

Tuo tarpu didžioji karė davė progą iškilti Lietuvos klausimui ant tarptautinės scenos. Lietuviai suprato, kad lietuvių tauta negali tikėtis laisvės, o Lietuva negali įgyti sau nepriegulmės, kitaip, kaip tik išėjus ir atsistojus ant tarptautinės politikos scenos.

Karė suteikė puikią progą, bet laikas buvo begalo nepatogus, nes lietuvių, tik-ką pradėję rimtą tautinio budinimo darbą, nebuvo iki tam laikui suspėję nei išauginti patyrusių politikų, nei surinkti reikalingų tam tikslui kaip finansinių, taip ir dvasinių spėkų.

Bet progos nelaukia. Jomis privalu naudotis tuomet, kuomet jos užbarškina į duris. Ir lietuvių, nors nepriruošę, turėjo šokti tarptautinės politikos sukurin, pasitikėdami vien savo reikalo teisingumu ir geru giliuku, kad "belaukdami ir plaukti išmoks".

Kaip sunki užduotis ir ytin nepatogus laikas buvo lietuviams, galima spręsti nors iš lietuvių suliginimo su kitomis tautomis, — pavyzdžiui, su lenkais, kuriems, kaip mes žinome, buvo lemta būti didžiausiais lietuvių aspiracijų priešiniais.

Leikai, neskaitant savo daug didesnio skaitlingumo, turėjo savo dar visai nepriegusią istorinę tradiciją, turėjo savo turtingą aristokratią, savo politikus, išlavintus Vokietijos, Rusijos ir Austrijos parlamentuose ir turėjo keletą milijonų frankų gyvųjų pinigų, sudėtų savo politiskam fonde "Skarbiec Narodowy" Rappersviliuje, Šveicarijoje — kaip sykis, tokios tarptautinės akcijos pradėjimui. Lietuviai, kaip minėta, nieko panašaus neturėjo ir buvo priversti stoti kovon už savo tautos teises aboliučiai "su plikomis rankomis".

Kad jie, nepaisant tokių trukumų ir sunkenybių, padarė tiek, kiek jau padarė, — tai yra tikrai pastebėtinas dalykas, kuris atėities istorikų, be abejo, bus tinkamai apvertintas.

Kad lietuvių silpni prisirengimu ir spėkomis, galėjo atlikti Lietuvos nepriegulmės reikale tiek, kiek jau atliko — tai tas buvo daugiausiai ačn vienam dalykui: silpni visais žvilgsniais lietuvių, jų liaudis, — kaip ten Lietuvoje, taip čia Amerikoje, — pasirodė stiprus sveiku, paprastu, įgimtu sensu. Tasai sensas apsi-reiškė tame, kad lietuvių visuomenė, nors visai neišlavinta politikoje, savo veikimo pamatan pastatė dėjimąsi kruvon visų lietuvių, — vienybė, ir jos atkartotina ir neatlaidžiai nuo savo vadų reikalavo. Šitą dėsnį ir reikalavimą pabrėžė visi Amerikos lietuvių seimai. Pernykštis New York'e laikytas Seimas ir šiemet Chicagoje atsi-buvusis Seimas visai neabejotinai žodžiais pareikalavo, kad lietuvių vardu vedama politiška akcija čia Amerikoje būtų vedama abiejų už Lietuvą kovojančių sriovių bendru susitarimu — vienybėje, kaip musų žmonės sako.

Pernykštis New Yorkinis seimas priver-tė tas abidvi srioves — tautininkus ir krikščionis-demokratus — tokį bendrą dar-

bą pradėti ir varyti Washingtone. Tasai bendrumas nevisuomet apsi-reiškė visai "slidžiai", bet jeigu jūs pasiklausite bile kurios sriovės atstovų, dirbusių, arba dirbančių Washingtone, kame yra lietuvių politikos didžiausias stiprumas, kiek tas pa-lyti Amerikos valdžios pažvalgą, jie jums atsakys: Tame, kad Amerikos valdžios aktyse mes, lietuviai, turime sudarę ir lai-kome vieną frontą, t. y. kad musų sriovės dirba sutarime ir kad lietuvių visuomenė yra susiorganizavusi šiam darbui de-mokratiškiausiu būdu: nuo draugijų į or-ganizacijas, nuo organizacijų į tarybas, nuo Tarybų į bendrą abiejų sriovių Administra-tyvų Komitetą ir Pildomąjį Komitetą Wash-ingtonė.

Tauta, kuri pati savimi moka išvystyti tokią organizaciją ir, apart to, organizaciją iš dviejų nevisuomet sutinkančių sriovių, parodo Valdžiai ir kitoms šalims savo pri-nokimą prie valstybinio tvarkymosi.

Nepaisant kitokių trukumų ir neda-teklių, kurie be abejonės yra ir kurie yra taisyti, viršminėtas lietuvių politiško vei-kimo sutvarkymas buvo ir yra dideliu plu-su lietuvių nuadon. Naikinti tą pliusą, silpninti, ar ardyti jau sutvertą ir taip nau-dingą bendrą frontą — būtų ne žingsnis pirmyn, bet žingsnis atgal; aišku, tas būtų didelė politiška nesąmonė.

O vienok, kaip praneša Amerikos Lie-tuvių Tautinė Taryba, toks žingsnis yra manoma daryti. Kita Taryba, iki šiolei veikusi su ja bendrai, — Amerikos Lie-tuvių Taryba, atstovaujanti krikščionių-de-mokratų sriovė, — pranešė, buk ji atšaukė savo pirmesnį abiejų tarybų priimtą nutari-mą, sulgy kurio lietuvių atstovai Washing-tone, viekiantieji bengrą politišką darbą, privalo būti abiejoms sriovėms priimtini ir abiejų sriovių užgirti žmonės, nes tik toki žmonės gali kruvoje pasekmingai dar-buotis.

Toks nutarimas, jeigu jis turėtų būti ir praktikoje išpildytas aiškiai ir neišven-giamai veda prie bendro fronto sulaužymo, t. y. prie sunaikinimo stipriausio ginklo, kurį lietuvių iki šiolei Washingtonė (ir kur kitur) turėjo.

Jis yra griežtai priešingas kaip iki šiolei išreikštiems visuomenės ir Seimų pageidavimams ir reikalavimams, taip ir sveiko proto diktavimui. Ir todėl prie jo prileisti negalima, nes tas reikštų politišką lietuvių saužudybę.

Mes neesame gerai apsipažinę su to-mis priežastimis, kurios privertė Ameri-kos Lietuvių Tarybą panašų nutarimą da-ryti. Iš to, kiek mes apie tas priežastis esame girdėję, reikėtų manyti, kad jos nėra užtektinai pamatuotos tokio nutarimo padarymui. Tas numanu ir iš to, kad tos sriovės laikraščiai šio savo Tarybos nuta-rimo plačiai neskelbia — matomai, patį su tokiu aiškiai kenksmingu nutarimu ne-sutikdami, arba apie savo žmonių pritari-mą tam žingsniui abejodami.

Išmintingiesnis ir toliau matantis gai-valas abiejose sriovėse privalo pridėti vi-šias pastangas, kad toks savų žudiškas žin-gnis nebūtų padarytas. Kad visuomenė ga-lėtų turėti aiškų ir teisingą nusimanymą apie tai, kuomi ir kiek yra pamatuotas to-kis A. L. T. nutarimas, lauzantis bendrą lietuvių politiškos akcijos frontą, toksai nu-tarimas su išdėstymu priežastų, privalo būti viekiaušiai viešai paskelbtas.

Juk gali būti ir tai, kad tas, kas pa-duodama kaip priežastis viršminėtam nu-tarimui, ištikrųjų yra vien nesusi-partimo, misinformacijos, ar intrigos pasekmė.

Abelni visų interesai todėl reikalauja, kad nutarimai, galintieji turėti toli einan-čias pasekmes, būtų viešai paskelbti in-terese, o, idant ir visuomenė turėtų pro-gą savo nuomone nusistatyti, nes tai jos, visuomenės, opiausias reikalas.

Svetimoje Spaudoje Apie Lietuvius

KOLČAKAS IR LIETUVA.

Abėjimas, kurį parodė admiralas Kolčakas, kuomet jis buvo spaudžiamas pripažinti Lietuvos nepriegulmės atsilgy-nimui už tai, kad talkininkai pripažinti jo Valdžią Rusijoje, yra lengvai išaiškina-mas. Jis nėra lygiai lengvai užgirtinas. Mažos viešpatijės, steigiamos Europoje, su laiku gai norėti susidėti su didesnėmis viešpatijomis, bet po karės už tautų laisvę, nėra galima, kad viešpatijos, ta principą atstovaujančios, galėtų padrasinti naujo imperijos ekspansiją [plėtimąsi]. Rusija, net ir be viešpatijų, kurios nuo jos pasitrau-kė, vis dar pasiilika didelė šalis.

— Iš Times, Brooklyn, N. Y. — Re-dakcijos straipsnis. Birž. 7 d. 1919 m.

San Francisco ligonbutis, kuriame pritaikoma viena iš naujaujų meto-dų gydymui sužeistų sąnarių. Sužeistoms vietoms daroma masažai.

KAIP ŽMONĖS IŠMOKO KALBĖTI.

Kuomet žmogus užgema, jis nemoka kalbėti jis moka tik tiktai rėkti, verkli ir nežinia, nuo ko jis verkia: ar delto, kad jam kas skauda, ar kad nori valgyti, ar kad kas nepatinka, ar kad šalta. Verkia sau ku-dikis ir niekas nežino, ko jis verkia, tik prityrusios motinos nuspėja jo verkimo priežastį.

Laikui bėgant, kudikis pri-siklauso tėvų kalbos ir jos iš-moksta. Jis išmoksta tėvų kalbą tokiu pat būdu, kaip iš-moksta kiekvienas žmogus ko-kią nors neprisigimtą, svetimą, kalbą. Kiekvienos kalbos, pri-gimtos ar svetimos, kiekvienas žmogus, didžiausias, ar mažiaus-is, turi mokintis. Be moki-mosios kalbos dar niekas ne-išmoko jos ir niekados niekas neismoks.

Jei vienas žmogus išmoksta kalbos nuo kito, tai klausimas iš kur pirmūnis žmogus iš-moko kalbą? Rašte šventa-me neradame atsakymo, kad būtų Dievas išmokinęs kokios nors kalbos Adomą, tai čia mes bandysime atsakyti į tą kla-simą, kaip jį išguldė svietiški mokslininkai.

Žmonės išmoko kalbėti vienas kito girdėdami šauksmus. Arba kitais žodžiais sakant, — kalba išsivystė iš žmonių šauk-smų. Kuomet žmogus dirba, tai jis darban įveda energiją arba spēką, o tas darbas atsi-liepia ant dirbančio kvėpavimo organų ir žmogus tuomet iš-duoda tam tinkamus garsus. Pavyzdžiui, galime priversti gar-są "hop" arba paprastai "op." Paskui vėl bene visiems bus suprantami garsai "uch", "ach", "och" ir tam panašiai. Tie visi garsai žmogui nety-čia išsiveržia, kuomet žmogus ką nors dirba, arba kuomet ką nors jaučia. Kiekvienas žino, kad garsas "och" arba "oh" reiškia skausmą, sunku-mą; garsas "ach" — nuostabą. Jeigu nematyti žmonių, o tik girdėti tuos garsus, tai jau ga-lima išdalies nuspėti, ką žmo-nės dirba, arba bent ką jaučia-si.

Paskui kuomet žmonės norė-davo pasakyti, ką jis dirbo, ar-ba kaip jaučia, tai ir pakarto-davo tuos garsus, kurie patį kartodavosi laike darbo. To-kių garsų kartojimas ir yra pir-mutine kalba.

Pas žmones yra tokia legen-da, kad jei mažus kudikius au-ginti taip, kad jie negirdėtų žmonių kalbos, tai jie tarpe sa-ves pradėtų kalbėti lotiniškai. Tas visiškai netiesa. Nors aišku, kad toki kudikiai visai ne-kalbėtų jokia kalba, bet visgi viduramžiuose buvo išbandy-ta, mat buvo tikėta į lotinų kal-bą, kaip į Dievo kalbą. Ban-dymas buvo šitokis. Vienas karalius liepė surinkti kelis ma-žytėlius kudikius ir prie jų pri-

statyti nebylę moterį auklėti, bet taip, kad jie nematytų kitų žmonių ir jų kalbos negirdėtų. Tas likosi padaryta ir kuomet po dvylikos metų nuėita pas-tuos jau paaugusius, vaikus, tai jie jokia kalba nekalbėjo tarpe savęs, nes nemokėjo, o tik išduodavo iš gerklės gar-sus.

Delei to pat ir atsirado įvai-rių kalbos. Tie žmonės, ku-rie gyveno šiltuose kraštuose, tie dirbo kitokį darbą, užtai jų gyvenančių šiaurėje ir dirban-čių kitokius darbus, kalba bu-vo kitokia. Vienu žodžiu ko-kiose aplinkybėse gyveno žmo-nės, tokia buvo jų ir kalba. Kurie gyveno šiltuose kraštu-se, kurių kraujas visuomet kar-štesnis buvo, tenai išsivystė greitesnė, karštesnė kalba. Šiaurės gi gyventojas visuomet pa-mažėli, negarsiai kalbės. Kal-bų skirtumas pasidarė nuo skir-tingumo žmonių gyvenimo.

Bet nereikia manyti, kad jau kalbos taip staiga atsirado. Visai ne. Kalba išsidirbo tik-tai per ilgus laikus, nes kad kalbėti, reikėjo išmokyti ir mąstyti, mislyti. O žmonės stau-na mąstyti neišmoko. Dar ir šiandien yra žmonių, kurie tik paviršutiniai gali mąstyti. Bet kaip vystėsi mąstymo budas, mes čionai nekalbėsime, atidė-dami tai kitam kartui.

Iš tokių šauksmų pirmiau-siai pasidarė taip vadinamos šaknys žodžiams. Bet ir tai ne visiems žodžiams, o tik darbo žodžiams. Kaip tas pasidarė, tai jau šiandien net sunku suse-kti, nes žodžių, ar žodžių šaknų reikėmė persimainė. Pavyz-džiui paimsime žodį "ragas." To žodžio šaknis bus "rag" Pirmutinis garsas tai bus paini-tas nuo buliaus garso, kuris riau-moja. O nuo to "rag" ne-tik lietuvių, bet ir kitose kal-bose neišskiriamai nei senovės-grekų kalbą yra daug įvairių žodžių paganiama.

Pirmiau, kaip sakėme, išsi-vystė žodžiai, kurie reikė koki-kį nors darbą, o paskui nuo jų jau atsirado daiktų pavadinimai. Nuo žodžio "rinkti" at-sirado žodis "ranka," nuo "vež-ti" — "vežimas." Iš ko mokslo kartodavosi laike darbo. To-kių garsų kartojimas ir yra pir-mutine kalba.

Dar ir šiandien, kuomet kal-bos jau išvystytos, o visgi dar daug vartojama tokių šauk-smų. Net nekurie dideli žmo-nės, poetai, o gana tankiai kai-bos padalinimui pavartoja to-kius šauksmus. Kasgi neskaite nemirtingojo mūsų didvyrio vyskupo Baranausko rašytus. O juose jis labai tankiai var-to-davo tokius šauksmus, arba darbo garsus. Jo raštuose tan-dymas buvo šitokis. Vienas karalius liepė surinkti kelis ma-žytėlius kudikius ir prie jų pri-

žmonės išmoko kalbėti be-dirbdami darbus. Juo darbo apiregė plėtojosi, plėtojosi ir kalba. Ir dabar kalba nesto-vi ant vietos, bet vystosi tolyn, kaip vystosi darbas. Kas kar-tas kalboje atsiranda kiti nau-ji žodžiai.

P. N.

Iš Amerikos Lie-tuvių Tautinės Tarybos Raštinės.

Posėdis birželio 17 d.; Prane-simai Tarybon: 1) Dr. Šliu-pas iš Paryžiaus praneša, jo-gai didelė daugybė lietuvių ka-reivių ir aficierių, taipgi Pru-sijos Lietuvių karės imtinių randasi Francuzijoje, kurie reikėtų kuogreičiausiai Lietu-von pargabenti kovai už laisvę; jie sutvėrė tam tikrą draugiją, bet Lietuvos valdžia neturi tam tikslui pinigų. Prašo tam tikslui amerikiečius greitai pa-dėti. 2) Lietuvių Dr-ja iš Cha-barovsko, Sibirijoje, prašo jiems rašamąją mašiną veikiai prisišti. 3) Byoro raštinė ačiuo-ja už musų padrašinimą Lietu-vos nepriegulmės skelbime. 4) New Yorko informacijos biu-ras perduoda savo atstovo Pa-ryžiuje žinutę, jogei Dr. Šliu-pas užreikė protestą priešais ketintąjį Vilniaus plebiscitą. 5) Pranešimas apie p. Caldwell karštus linkėjimus Lietuvos nepriegulmės pripažinti. 6) A. L. Seimo delegatai raportue-ja šį seimą labai nusisokusį ir žadančių Lietuvos nepri-gulmės bei musų Tėvynę šelpi-mui skaisčius pasekmes.

Nutarimai: 1) Dr-ui Šliupui įsakytą pas jį esančius pinigų induoti Lietuvos val-džiai, idant iš tų būtų Lietuvos pargabenti iš Francuzijos Lie-tuviai imtiniai, aficierai ir ka-reiviai; taipgi pareikalauti iš santarvininkų (Aliantų), idant lietuvius, Francuzijoje pa-gelbėtų į Tėvynę parga-benti. 2) Agitatyvei Komisijai avansuota suma pinigų, idant dabartinius petičių vajus ku-plačiusius sluogsnius pasiek-tų. 3) Paraginti A. L. Tarybą, idant pasiskubinti sutartą biu-džetą supildyti, nes del pinigų stokos dar ir dabar tēbėra ne-išsiusta stenografės, nors jau tos turi parportus ir visai pri-siuošę išvi žiuoti. 4) Visi Ta-rybos nariai įstoja į seime su-tvertą kryžiaus labdarybės draugiją, įsimokant po \$2.00 metams. 5) Delei A. L. Tary-bos atšaukimo jau priimto ir ikišiolai praktikuoto bendro darbo arba "priimtinumo prin-cipo" musų Tarybą išneša se-kančią rezoliuciją:

Iš atžvilgio: 1) kad New Yorko Visuotinis Amerikos Lietuvių Seimas 1918 m. srio-vių sutartinąjį darbą yra už-gyres ir sriovėms šitame klau-sime taikinties įsakę; 2) kad

musų Taryba nieko bendro ne-turi su koku tai ukanotu atsi-tikimu Chicagoje, kur kas te-nai intaręs katalikų vadovus Lenkijai pasidavimu, o ant ku-rio atsitikim A. L. Tarybą labai remiasi; 3) kad A. L. Ta-ryba neteisusiai skelbia, buk mes esą kun. Dobužio pasiun-tinystę atšaukę ir jį apšmeižę, nes faktas yra, kad mes kun. Dobužio netik niekuomet neat-saukėm, bet dar neseniai antrą sykį jo pasiuntinystę užtvirti-nom; 4) kad sriovių bendrojo darbo principą ir dabar pračjęs Amerikos Lietuvių Seimas Chicagoje užtvirtino ir srio-vėms išnaujo prie šito taikin-ties įsakę; 5) kad šį bendrojo darbo sutarties laizymo nuta-rimą padarė pati viena A. L. Taryba, o neįnešė to klausimo į bendrąjį Tarybų posėdį, kaip tokie klausimai seniaus budavo rišama; —

Todel: Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba randa šitą Amerikos Lietuvių Tarybos nu-tarimą liuosu ir niekuomi ne-pateisinamu laizymu visuome-nės seimų mandaro ir sykį pa-diarytos visuomeniskai-politinės sutarties ir kad del šito mes apeliuojame nuosprendžiui Amerikos Lietuvių visuomenės ir akyvaizdai Lietuvos respub-likos.

J. O. Sirvydas.

Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos Sekretorius.

TEISYBĖS IŠ DUGNO.

Nuo didelio darbo iki juo-kingo darbo yra tik vienas žingsnis, bet nuo juokingo dar-bo iki didelio darbo čia mylia.

Ranką ranką mazgoja, sa-ko patarlė. Bet tai daro tikrai purvinos rankos.

Jei nori moterei patikti, kal-bėk jai apie nedateklus kitų moterų.

Iš visų kvailysčių, kokius žmogus papildo, pati geriausia kvailystė yra ženybės. Ji gera tuomi, kad bent labai retai pa-sikartoja.

Jei dvi moteris draugauja, tai aišku, kad yra sukalbis prieš trečią.

Kas dusauja budamas jau-nikiu, tas apsisveds visai nus-toja balso.

Meilė akla, tik labai gaila kad ne nebylė.

Dabartinėje gadynėje pa-nelėms daug greičiau pasiseka ingyti širdies draugą, negu draugo širdį.

Prajuokinti panelė, kuri tu-ri gražius dantis visai nesun-ku, užtenka, tarti žodį ir ji juo-ksis.

Iškart jis atpranta josies net kiekvieną žvilgsnį, bet pas-kui ir po trijų valandų pasikal-bėjimo jis nesupranta, ko ji no-ri.

Jeigu vyras su moteria du-vienu sėdėdami kalbasi, tai žen-klas, kad jie nesutinka.

Šią gadynę moteris sensta labai greitai. Vakaraus jos turi 30 amžiaus metų, o rytais po 45.

Paveikslų muziejuose tan-kiausiai ir brangiausiai rēmus idėti pigiausiai paveikslai.

PAS BURTININKĖ.

— Matau, panele, kad jūs sugertuvės šimet įvyks. — Nors kartą išpranašau-kite man vestuves.

Ka Rašo Kiti Laikraščiai.

KRYŽIAUS KARĖ POLITIKOS LAUKE.

Iš visų lietuvių laikraščių Amerikoje leidžiamų, tai visus pralenkia katalikų susivienijimo leidžiamas "Carsas," kuris nesiskaito su jokiais mandagumo dėsniais. Kiek patirta, tai jį ignoruoja perdėm visa Amerikos lietuvių spauda, nes juk kitaip negalima. Jis dabar net paskelbė Kryžiaus karę ant politiškos dirvos. Po priedanga ir vardan šv. Kryžiaus jau kviečiama neklausyti, ką tie tautininkai sako. Jis jau N 25 tarp kitko talpina:

"Broliai katalikai, kurie nuėję bažnyčion nesigėdinate šv. Kryžiaus dėti ant savo kaktos ir krutinės, kurie sakote, kad jūs esate katalikai, daugumas jūsų pamatę savo priešą netik kad jau nenorite prisipažinti esanti katalikais, bet net pritariate tokiems tamsybių apastalams. Jų patarimų klausote, kurie kartais jus jų akyse apšmeičia. Jūs kartais net patys juokiatės, jeigu kokis laisvamaneis ar silpnaprotingis bolševikas ima dergti jus švenčiausius jausmus, tikybą. Katalikai, buvime katalikais, o ne kokiais parsidavėliais ar nedaugausiais. Neduokime savęs per daug laisvamaniams išnaudoti! etc."

Gaila, kad šv. Kryžių "Carsas" ištauto pajuokimui.

Gal nevienam žingeidu už ką jau ta Kryžiaus karė likosi paskelbta. Užganėdindami tą žingeidumą pasakysime, kad tai atsakymas į "Vien Lietuv sekantį straipsnį:

"Visados, kuomet tik tautininkų spauda pakritikuoja kunigų (ne kaip Bažnyčios tarnų, bet kaip partijos vadų ar narių) darbus, tuojau iš dešinės spaudos pakyla šauksmai: aha, laisvamaneis, liberalai niekina tikybą, dergia Bažnyčią, ir taip toliau. Tie šauksmai niekas daugiau, kaip tik politinis triksas. Vietoje pravedžiavimų tautininkų, prirodyti faktai, kur ir kaip tautininkai "griauna tikėjimą ir bažnyčią?" Tautininkai nėra pratę melagystėms, ir jie moka atskirti tikėjimą nuo kunigų. Reikia žinoti, kad krikščionių-katalikų tikybą yra vienas dalykas. Bažnyčios organizacija bei įstatymai kitas; gi kunigų panaudojimas tikybinių jausmų bei bažnytinės organizacijos trečias. Sumaišymas tų dalykų į vieną mišinį priveda prie apvertimų pasekmių.

Mes kviečiame visus kunigus priparodyti, jog iš Evangelijų (tikybos pamato) neatbutinai išplaukia tas faktas, jog A. L. Taryba (katalikų) "prinčepe" pripažino Visuotinio Seimo reikalingumą, bet neatrado už tektinai svarbios valandos jį susaukti (nors Vilnius jau lenkų rankose, nors drąsiai lietuvių kariuomenė reikiama parenti). Netik kad ne surado valandos, bet dar įvairiausiais nemandagiais būdais kenkė Chicago Seimui. Mes kviečiame kunigus priparodyti iš Evangelijų, jog A. L. Taryba turėjo sulaužyti su Tautine Taryba padarytą sutartį, jog "Washington Pildomajame Komitete tegali būti žmonės abiejų sričių pri-

imtinai."

Evangelijos yra tikybos pamatas. Bet viršminėtų dalykų joks nors gudriasis dvasininkas nepriparodys Evangelijų žodžiais. Tai kam užpildinėti ant tautininkų, kad šie niekina bei griauna tikybą, kuomet jie kritikuoja kunigų politinius darbus? Kunigas ir bažnyčia, tai du skirtingi dalykai.

Kiti pavyzdžiai. Kunigas draudžia tautininkų laikraščius skaityti ir Chicago Seimą pavadina išgamų Seimu bažnyčioje per pamokslą (Westfield, Mass.). Kunigai agitavo bažnyčiose prieš Seimą ir pavadinęs vienas kunigas, kad seimas esąs "samozvancų." Iš ambonų jie keikė taip vadintus "neaiškius, šiaudinius" katalikus vien del to, kad šie reikalauja tankiai gana pažangių reformų parapijose ir politikoje.

Šitokią taktiką jau galima būtų išvesti iš Bažnyčios kanonų. Juk Bažnyčia (arba jos vadai) ne nuo šiandien, nori pasiglemžti proto bei politikos galę ant žmonijos. Tikslai kam kaltinti tautininkus buk jie griauna bažnyčią, kuomet jie nurodo, kokias blogas pasekmes Lietuvai atneša pasielgimai tų kunigų, kurie naudoja Bažnyčios per amžius sukrautą autoritetą savo partijos reikalams?

Bukite vyrai! Išeikite ant politinio kovos lauko kaip lietuviai, nevilkdami už savęs, arba nesislėpdami už tikybos ir Bažnyčios. Tautininkai nevartojo kitokių ginklų kaip tik nuosakumą, protą ir Tėvynės meilės jausmus. Ir kuomet jie protestuoja prie nužeminimo tikybos pradų bei Bažnyčios į partijos inagi, tai neužmeskite jiems tikybos bei Bažnyčios griovimą. Nes tai—viedmainystė."

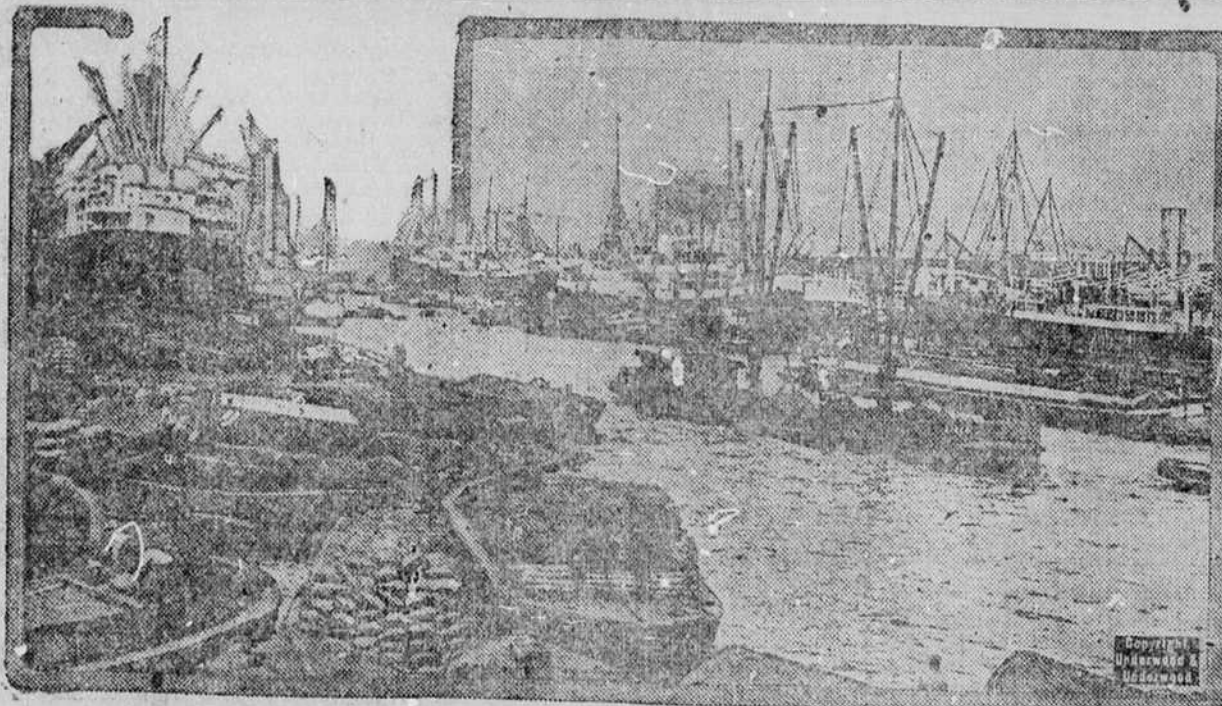
Mes susilaikome nuo bent kokių komentary, nes tas kiek vienam aiškų. Mums norėjosi čia parodyti tikrai būdus, kaip mūsų laikraščiai polemizuoja ir kokius "argumentus" vartoja.

KRITIKA IR KRITIKAS.

(Pašaipta)
Kritiku vadinasi ypata, užsimanti maloniū biznių pasakojimo kitam apie tai, kaip vienas arba kitas dalykas privalo būti padarytas.

Idant būti geru kritiku, nereik savo pamokinimo arba patarimo prirodyti savo locnu pavyzdžiu: vien tik nurodyti jam "teisingą kelią" arba būdą; jei jis sau ir galą rastų, mėgindamas tavo patarimų įkūnyti—tai ne tavo biznis. Tavo biznis mokinti, o pačiam daryti kitaip, negu pats mokini. Jeigu jis iš savo pamokinimo nepasimokina—tai ne tavo kaltė. Kaip kritikas tu savo užduotį atlikai ir įieškok sau kitos aukos.

Vidutiniško laipsnio kritikas visados žiūri "juodai" į visus dalykus, o į tavo dalyką—ypatingai. Jis retai kada juokiasi—tankiai verkia, o tankiausiai smugloja. Jis tautininkai dejuoja apie žmonijos kvailumą, ir priveda prie to, kad visas pasaulis iš proto kraustosi—ir yra kuone visai aklas, sudrūnėjęs ir supuvęs—išskyrus, žinoma, jį, patį kritiką. Kritikas—tai pasaky-

Vėliausia fotografija Hamburgo uosto su nemažu skaičiumi laivų, kurie ačiu politiškiems neramumams esą nenaudojami.

tum, pravardė, o jo vardas—Surugas.

Politiškas kritikas yra ypatingai iklus vabalas. Nors niekas jo neprašo, bet prie kiekvienos progos jis neatleidžia byzgia, nelyginant tas uodas, kuris juo nuo jo labiau ginieš, juo jis yra iklusnis.

Tarp lietuvių tokios rusiškos vabalų yra daugiausiai. Greičiausia jų gali pamatyti ant čios kanonų. Juk Bažnyčia jo paprašytum paaiškinti, kaip reik knypkis gerai kelnėsi įsiuti, kad jos nenupultų, jis pasakys, kad tai ne jo biznis ir todėl jis to nemoka. Bet apie tai, kaip visą šalį "runyti" ir visą pasaulį sutvarkyti—apie tai jis tau, "kaip ant delno išekspleinys." Jeigu tu to nesuprasi—tai tavo kaltė. Kad jis pats to nesupranta—tai taip ir reikia: kritikai nereik pačiam suprasti; jam reik tik kitus mokinti." Abelnai paėmus, juo dalykas yra sunkesnis ir juo mažiau jis pats apie jį išmano, juo lengviau "kritikai" apie jį kitus mokinti.

Pirmiausias pasaulyje kritikas buvo gerai žinomas raktas garsiam Rojous darže. Jis pamokino žmones, kad prie tuos obelies ženklas su parašu "nejudink, uždrausta" nereiškia tą, ką jis sako. Jis buvo pirmas kritikas. Kaip kritikas, jis nereikalavo pats savo pavyzdžiu savo pamokinimo prirodyti—kritikai niekados to nedaro. Jie žino geriaus, kad jeigu jie patys mėgintų sulaužyti savo pamokinimo elgtis, tai jie pasirodytų arba kvailiais, arba "nagus apdegtų."

Tai gi pirmas kritikas tikslai "išekspleinino" Rojūje apie tą obelį ir obuolius. Tulas vyras ir su tula moterim patikėjo jo žodžiu, privalę žaliu obuoliu, o to viso pasekmė buvo ypatinga rusis pilvo skaudėjimo (kaip paprastai nuo žaliu obuoliu būva). Ir nuo to laiko žmonija nesiliauja ta liga sirgus, o vis todėl, kad Adomas su Jieva paklausė pirmo kritiko.

Nedvyli todėl, kad po to žmonės nelabai drūčiai kritikus myli—vis vien kur jie būtų: ar prakalbose ant pagrindų stovėty, ar laikrašty užduotį vietą užimty, ar pagalios iš ambanos savo amatą varytų. Teisybės vienok delei, reik pastebėti, kad pastarosios rusiškos kritikai yra mažiausiai pavojingi: ne todėl, kad jie būtų menkesni kritikai, už kitus, bet todėl, kad per stebėtiną gamtos prajovą, jų kritika turi tą ypatingybę, jog prie pirmų žodžių apima snūdylis visus, keno ausies jie tik pasiekia...

O iš to viso išvada yra tokia, kad niekados neapsimoka galvos gulditi už tai, kad kritikas visuomet yra teisingas ir kad jo visados reik klausyti. Tavo locnas sveikas protas

tankiai bus geresnis tau vadovas.

Noragėlis.

MEMELIS LIETUVAI PRIKLAUSO—SAKŲ G. CLEMENCEAU.

Clemenceau atsakydamas vokiečių Delegacijai Taikos Konferencijon pasakė del Klaipėdos (Memelio):—
"Atsakymas tvirtina, kad atskirimas Memelio nėra prieštaraujantis tautybės principui, kadangi patrai miestas didžiojo vokiškos, vienok apeliuokė kaip tokiu visuomet buvo lie/uviška".

Reiškia, kad Francūzų tautos vadas gerai žino, kam lietuvių gyvenama ir tą miestą Lietuvai skiria.

Lietuvai žada neprigulmybę.

Pereitą savaitę buvo pripažinta Kolčako valdžia Rusijos. Vienok jis tokį pripažinimą gavo, nelygval, bet tik priėmęs tam tikras tautininkų sąlygas. Tose sąlygose ir Lietuva mima ir štai kas pasakęta:

"Kad išsišimas santių tarp Rusijos su Estonia, Latvija ir Lietuva—jei nebus greitai užbaigtas geruoju, tai turės būti pavestas Tautų Lygos išsišimui, ir pakoliai tasai išsišimas nebus užbaigtas, Rusioje valdžia tur pripažinti tasias šalis nepriklausančiomis ir tur pavirtinti visas sutartis padarytas tų šalių faktiškosios valdžios su draugiškomis valdžiomis".

Po tokiu reikalavimu, i duotu Kolčakai pasirašo: "Už Franciją — G. Clemenceau, už Angliją — Lloy George, už Italiją — Orlando, už Ameriką — Woodrow Wilson, už Japoniją — Saionji.

Kolčakas į tai atsakė tuoj, priimdams visas tautininkų pastatytas sąlygas. Lietuvos reikale taip sako:

"Mes pilnai sutinkame kuogreičiausiai išsišti Estonijos, Latvijos, LIETUVOS—Kaukazo ir Užkaspijo klausimus ir pilnai tikimės, kad mūsų susitaikymas su tomis šalimis įvyks nes ir dabar valdžia duoda visoms tautoms savivaldą. Nėra jo klos abejonės ir nereikia aiškinimų nes kiekvienas iš tų savivaldžių tautų reikalai bus užbaigti atskirai".

Iš tų tarimųsi ką įvyko tarpe šių šalių aišku:

- 1) Lietuvos valdžia pripažinama faktiška.
- 2) Lietuvos klausimas turi būti išrištas, atsizvelgiant ir į Lietuvos žmonių norus.
- 3) Kad Lietuvos klausimas, jeigu nebus išrištas

tarpe rusų ir Lietuvos tuoj, tai bus išrištas Tautų Lygos ir rusai apsiėmė viską užtvirtinti.

Dabar Lietuvos klausimo vienokis ar kitokis išrišimas didžiojo priguli nuo pačių lietuvių darbštumo ir nuogalių.

Kas reikia padaryti?

1) Tuoj reikia suvienyti pajėgas šalies ekonominės ukės pakėlimui ir užvesti kuotampriausius komercijinius ryšius tarpe Anglijos, Amerikos ir Francijos.

2) Tuoj reikia apsaugai šalies sudaryti reikalingą pajėgą.

3) Tuoj reikia savo valdžios gerbimą ir jai išikimybę aiškiai parodyti kitų šalių valdžių akyse.

4) Visiems vienybėje darbuotis ir nesidalinti menkesniuose klausimuose.

5) Nesibičiuoti su Lenkija ir lenkais.

Visi stokime darban!

Vargu kas kitas galybė didesnę turi, tautos vienybė, ir iš to sekas bendras darbas. Šalies gerbuvio pakėlime anoji tiesa tik veda prie gerų pasekmių.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ yra tvaryns subudavotas anais pamatais. Ir todėl ji atliko dau gdidelių darbų.

Jau turi skyrių Lie/uvoje ir darbuojasi tarpe Lietuvos žmonių.

Iš Lietuvos grįžta Romanas Karuža, Lietuvos Atstatymo Bendrovės pirmininkas. Jis darbavosi Lietuvoj per visą mėnesį ir paliko tenai kitus darbuotis prie A. L. B-vės.

Reikia Lietuvos Atstatymo Bendrovei tuoj \$500,000, kad atlikus reikalingus darbus Lietuvoje — telegrafavo Karuža.

Lietuviai gelbėkite, savo Motinai šaliai ateistatyti ir kovoje su lenkais ir bolševikais. Tegul Lietuvos laisvė buna .sta/oma ne vien Lietuvos sunų krauju, o bent nors ir mūsų darbu.

Garantija už įdėtus Lietuvos Atstatymo B-vėn pini gus kuodidžiausia. Nauda taip-gi nemaža — gaunami dividendai nemažesni, kaip 4 nuošimčiai, o šiemet laukiamie didesni.

Sėras \$10 bet neparduodam mažiau kaip penki.

Stokite visi Lietuvos sunų ir Dukeris Lietuvos Laisvės kurti!

Klauskite informacijų šiuo adresu:

(LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ)
LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION.
320 FIFTH AVE.,
NEW YORK, N. Y.
(Apgar.)

LIBERTY BONDS CASH
Mes perkame Liberty Bonds u pilną "Cash" vertę. Atneškite arba atsiųskite.
Atidara kasdien nuo 9—6
Utarinkais Ketvergais ir Subatomis 9—9.
J.G. SACKHEIM & CO.
1335 Milwaukee Ave.
tarpe Wood ir Paulina gatvių

DEL VYRŲ IR MOTERŲ
DR. S. SHANKS
Gydytojas ir Chirurgas
859 N. Robey St.
Kampas Iowa St.
Valandos: nuo 8—10 ryto; 7—9 vakare
Biznio ofisas: 802 W. Madison St., kamp. Halsted
Valandos: 11—6 popiet; Nedėliomis 11—1 popiet. Chicago

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS.
ant Dury, Lentų, Rėmų ir Stogams Popierio
SPECIALIAI: Maleva maievojimui stubų iš vidaus, po \$1.50 už galioną
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Lietuviška Gydykla - DR. DICKSON
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydan visokias ligas naujaisiais būdais ir su pagalba naujaisių ir tobuliausių elektrinių įtaisų.
Ofiso valandos: 9 iki 12 ryto, 4 iki 8 va. Nedėliomis 10 iki 12.
1645 West 47-th netoli nuo Marshfield Ave.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas
Henry J. Schnitzer State Bank
Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar
SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ
ir gvarantuoja
Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:
Henry J. Schnitzer State Bank.
141 Washington Street, New York, N. Y.

A. L. T. S. ORGANAS
"SANDARA"
Puikiausiai nušviečia lietuvių gyvenimą visame pasaulyje ir uoliausiai gina darbininkų reikalus.
EINA KAS SĄVAITĖ
Skaitykite Visi. Metams \$2.00
Reikalaukite pažiūrėjimui adresuodami:
"SANDARA"
366 Broadway, So. Boston, Mass.

GERB. ST. ŠIMKAUS; NAUJOS DAINOS.
Vienam balsui prie piano
1) Sunku man gyventi (vidut. balsui)60
2) Miegok mano kudikėli (vidut. balsui) .. .60
3) Ne dėl tavęs aš, mergelė (vidut. bal.) .. .50
4) Era, mano brangi (Bass)50
5) a) Pamylėju vakar
b) Vai varge, varge
c) Vai putė, putė
6) Kur bazužė samanota50
Gauama Lietuvos Knygynė, 3253 S. Morgan St. Chicago, Ill.

KOŽNAS PRIVALO ĮSIGYTI PUKIĄ IR DIDELĘ KNYGĄ SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ISTORIJA
548 puslapiai
TAI yra netik istorija didžiausios pažangios mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai šerijoje.
Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsiąžinsite su Amerikos lietuvių istorija.
Druose apdaruose — \$2.00
Kaina — \$1.50
Reikalaudami šios knygos, kreipkitės į "Tėvynės" administraciją šio adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

VIETINIS ŽINIOS

PERSOVĖ DU PLĖSIKU.

Vienos kompanijos krautu-
vėn įsiveržė subatoje du plėsi-
kai, bet pakilus liamui pri-
versti buvo nešintis.

Bevejamai kaimynų krautu-
vinkų, plėšikai subėgo vieno
neapgyvento namo rusin, kur
pradėjo šaudyti į persekioto-
jus.

Bet atvykusi policija suval-
dė plėšikus, pašaudama John
Mockus lengvai ir John Necos
sunkiai, kuris gal mirs. Abu
sužeisti randosi Brideville li-
gonbutyje.

MOTERIS KALINĖS BAN-
DĖ PASILIUOSUOTI.

Keturios moteris suimtos už
įvairias vagystes ir uždarytos
kalėjimui sudarę planą pabėg-
ti iš kalėjimo. Bet viena iš jų
netikėtai išdavė ta planą ir
joms nepasisėkė pabėgti. Ka-
lėjimo prižiūrėtojai už tai jas
nebaudė.

PIRMAS DIDJURIU LAI-
VAS IŠ CHICAGOS TIE-
SIOG Į EUROPA.

Rytoj tai yra seredos dieną
24 birželio chiegiečiai atmins
ilgus laikus. Tadiena, tai nau-
ja Chicago miesto prekybos
era. Rytoj mat laivas Lake
Grandby išplaukia iš Chicago
stačiai per didjuri į Europą.
Tas laivas dabar prikrautas
Chicago išdirbimais stovi Chi-
cago upės prieplaukose. Jis iš-
plauks į ežerą, paskui ežerais
nuplauks iki Lawrence upės,
pasieks Quibecą ir Montrealį
ir paskui per Atlantiką nu-
plauks į Liverpoolį Anglijon.

Dabar laivas stovi prie 27 ir
Robey gatvių ant Chicago
upės. Prieš jam išplaukiant bus
atliktos tam tikros iškilmės.

Paskui šį pirmutinį prekybi-
nį laivą gal paskui pradės vaik-
ščioti ir pasazieriniai laivai.
tuomet lietuviams chiegie-
čiams būtų tikras parankumas,
iš Chicago laivu tiesiog Lietu-
von.

KATALIKŲ KUNIGAI
PRIEŠ PALIKIMĄ SVAI-
GINANČIŲ GERIMŲ.

Illinois valstijos katalikiškų
bažnyčių atstovų susivajavi-
mas atsikreipė į Prezidentą
Wilsoną, kad jis įvestų blaivy-
bės visoje šalyje ir kad neat-
metų ar nesulaikytų blaivy-
bės įstatymo.

AIRIJOS "PREZIDEN-
TAS" CHICAGOJE.

Edward De Valera preziden-
tas Airijos respublikos pri-
buvo Chicagon pereiną subatą
ir čionai laikys eilę prakalbų.
Edward de Valera pirmiau
buvo profesorium. Dabar jis
dirba del Airijos neprigulmy-
bės.

Skaitykite ir Platinkite
Dienraštį "LIETUVA."

MOKSLO, LITERATūros IR POLITIKOS SAVAITRAŠTIS
"DIRVA"
Eina penktadieniais:
Kaina metams \$2. Pusei metų \$1. Kanadon metams \$2:50
Numerius pažūrėjimui siunčiame dykal.
Turime didelį knygų saugumą ir katalogą siunčiame ant pareikalav-
mo, gavę 3c stampą.
Vėliausia indominiausta mūsų laidos knyga.
VIENUOLYNO SLAPTYBĖS
Kaina \$1: su prisistatimu. 152 puslapiai: Su 6 paveikslais iš vieno-
ly-zononinkų gyvenimo už tandžiū uždarytų sienų. Reikalaukite tuo-
jaus, nes knyga skubiai eina: Pinigus siųskite money orderu ar
ba registruotuose laiškuose.
"DIRVA"
7907 Superior Street Cleveland, Ohio
P. S: Šitas yra "Dirvos" naujas antraštas:

PRANEŠIMAS.

Baltosios Rožės lietuvių
Kliubas praneša savo nariams,
kad pusmetinis kliubo susirū-
kimas išpuola laikyti 4 liepos.
bet iš priezasties šventės lieka-
si atidėtas ant 11 liepos. Ger-
biami nariai malonėkite atsi-
lankyti — 11 liepos, nes yra
apsvarstymui visa eilė svarbių
reikalų.

Pirmin. S. Ivanavičius
Sekret. F. A. Vaišvilas.

VIENAS UŽMUŠTAS,
KITAS SUŽEISTAS AU-
TOMOBILIŲ SUSI-
MUŠIME.

Robert Kaplan vakar ryte
važiavo automobiliu skersai
Blue Island Ave. ties W. 12
gatve. Ant jo užvažiavo taxi
ir sudaužė jo automobilį, ir jį
patį taip sumušė, kad daktarai
nesitiki, kad pasveiktų. Taipgi
suežista ir moteris, kuri važia-
vo taxicab'e. Priežastis — tai
soferis taxicabo norėjo prae-
lenkti gatvekarį ir ne ta puse
gatvės važiavo. Jis suarežtuot-
tas.

NUSKENDO EŽERE
JAUNA MERGINA.

Pereitoje nedėlioje panelė
Louise Starngė, 17 metų sen-
tuo maudėsi ežere ties 91 gat-
ve. Ji buvo nuplaukus ežeran
kokia 300 pėdų, ir pradėjo skė-
sti. Ją tuojaus griebėsi gelbėti
tam tyčia saugojantis besima-
danti sargas, bet ji matomai
išsigandusi pavajaus, nustojo
jausmo ir paskendo pirmiau,
negu prie jos prisikėlta.

VAKARĖLIS IR MOKYK-
LOS UŽDARYMAS.

Pereitą subatą birželio 21 d.
buvo surengtas vakarėlis mo-
kiniams, p. G. G. Phillips mo-
kyklos svetainėje Mc Kinley
Park. Vakarėlis susidėjo iš pia-
no skambinimo, prakalbų; ka-
bėjo p. K. Gugis apie mokslo
naudą.

Mokytojas G. G. Phillips iš-
davė savo mokiniams dovanas
diplonus. Paskui buvo užkan-
džiai ir šokiai bei smagus pasi-
linksminimas.

Ta mokykla randasi 4014 S
Maplewood Ave. Buvo moki-
nama anglų kalba ir daug lie-
tuvių čionai mokinosi. Atei-
nantį rudenį mokykla vėl žada
atsidaryti. Mės mokiniai už
pamokinimą anglų kalbos ta-
riame mokytojai širdingą acių.

J. A. Mokinyš

PAJIESKAU SAVO PUSESERES
Antaninos Vrbauškaitės, po vyrą
Antaniną Klovieną. Ji paeina iš Su-
valkų gub., Seimų pav., Vilkaičių
kaimo, Leskanos parapijos. Turia la-
bai svarbų reikala, prašau jos pačios
ar pažįstamų pranešti sekančiu ad-
resu JOSEPH RUDIS, 106 S. Clark St.,
Newburgh, N. Y.

REIKALAUJAME patirusių mergi-
nų patarnautojų (waitress). Geros
darbo sąlygos, geras mokėjimas. Val-
gykla atidara dieną ir naktį. Laiką
suderėsite ant vietos. Atsišaukite
greitai į James Restaurant,
4239 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGA tuojaus jauna mer-
gina arba jauna moteris prie lengvo
namų darbo resorte (vasarvietė).
Mės apmokėsime kelionę į vieną pu-
sę. Gera mokėjimas, bet privalo gerai
kalbėti angliskai.
Atsišaukite 748 W. 35-th St.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda 5 pasazierių auto-
mobilius 1916. Automobilis kaip nau-
jas labai mažai vartotas. Savini-
kas yra priverstas parduoti kuogrei-
čiausiai, nes turi greit iškelti į
kitą miestą. Atsišaukite į Jos. Ažu-
ko geradžių.

3301 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Iš priezasties, kad savininkas yra
priverstas išvažiuoti į Floridą par-
siduoda kampinis namas, su bučerne
ir groserne, tavoras ir fiksiūriai
kaip stovi ant vietos. Vertės apie
\$6500, — parduos už \$6,000. Tik pu-
sę įmokėti.
Klauskite 6601 So. Hermitage
Ave.

Taipgi parsiduoda ant 2-ju lubų
namas, storas, 3 flitai, randa ne-
ša \$72.00 į mėnesį. \$8,200, pusę įmo-
kėti. Randasi prie 3153 So. Union
Ave., Klauskite 6601 S. Hermitage
Ave.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda pigiai 2-ji namai. Kas
pasiskubins, gaus už didelį bargoną.
Savininkas gyvena ant 2-ry lubų.
Klauskite Wm. KARBEVA, 3428 Au-
burn Avenue, Chicago, Ill.

REIKALAUJAME FORMANO.

Reikalingas patyręs vyras už for-
monų ir odų dirbtuvę. Pastovus dar-
bas. Gera progą įsidirbti, išmokti dar-
bą ir gauti paauštinimą. Rašydami
pažymėkite amžių, patyrimą ir kiek
algos norite. CARROLL HIDE & FUR
COMPANY, Carroll, Iowa.

PARSIDUODA FAMPINIS NAMAS su
lotu, šlaun-vakarinis kampas 21mos
ir Halsted Gatvių, arti Klein Bros. dirb-
tuvės. Nuosavybė be skolų. Lotas 30x
125 pėdų. Randos neša \$1200 per me-
tus. Butinai turi būti parduota dėl už-
baigimo reikalių mirusiojo. Kaina \$12,
000. Kiek siūlote? LOUIS GRAFF,
6019 So. Aberdeen Street.

FARMOS.

Ar manai pirkti farmą?
Jei taip, tai niekur neva-
žiuok kaip tik pas mus, kur
matysiši musišius javus au-
gant kopuikiausius. Mės
gaunam skalit pinigus iš
valdžios. Mės priimam Li-
berty Bondsus už pilną ver-
tę. Pas mus geležinkelis at-
eina į pat mūsų Kaimą.
Kur arti pirsite gerą far-
mą.

Aš busių "Naujienu" ofi-
se 1739 So. Halsted St., su-
batoj, Birželio-June 28-tą po
piet nuo 3 iki 7. Ateikite pa-
sikalbėt, arba drauge va-
žiuot. M. Walenciūš, box
96 Hart, Michigan.

Reikalaujame Darbininkų

Wood workers—dailidžių dirbtuvė,
drum ir belt sanders. Mašinos ran-
ky. Planer, trim and stock cutters.
52 valandos darbo savaitė.
Darbas pastovus per ištiesus metus
viduryj.

IMPERIAL METHOD CO.,
750 S. CIRCLE AVE.,
Forest Park, Ill.
Penkicenttal gatvėsvarlais
Garfield Park Elevator arba Madison
St. gatvekarį.

REIKALAUJAME merginų prie leng-
vo dirbtuvės darbo, puiki progą iš-
mokti gero darbo ir įsidirbti. Geros
darbo sąlygos, pastovus darbas ir
geros algos. Atsišaukite greitai pas
G. J. Woolson & Co., 527 So. Wells
St., 4-tos lubos, klauskite Rr. Harris.

ANT PARDAVIMO

Parsiduoda namas 4 pagyvenimų po
4 kambarius, randos neša \$500 į mē-
tus; sąlygos patirsite ant vietos. Sa-
vininkas ant pirmo floro iš fronto,
prie 948 W. 35th Place.

NAUJA UŽEIGA.

Pranešu gerbiamai
publikai, kad aš savo
aptiekoje įvedžiau "Ice
Cream Parlor," dabar
čia rasite užėigą ir įvai-
riausių šaltų gerimų,
skanios šaldytos smeto-
nos ir saldinių.

Kviečiu visus užėiti.

Justinas Kulis,
3261 So. Halsted St.
Chicago

PAJIESKAU savo pačios, Marės
Verkauskienės, kuri mane pametė
apie pusantro meto atgal, pasiimda-
ma sunę Edvardą, 5 metų amžiaus.
Ji yra 30 metų amžiaus, šviesaus
plauko, vidutnio ūgio, ir tūr randą
ant kaklo.

Duosiu \$10.00 tam kuris pirmiau
praneš man kur ji randasi, gyva
arba mirusi, ir kudiška.
Walter Wierkowsky,
333 W. Washington Ave.
Shenandoah, Pa.

REIKALINGI AGENTAI.

**LIETUVIŲ BENDROVĖ REIKA-
LAUJA KELETĄ AGENTŲ, KURIE
GALETŲ PAGELBėti PARDAVOTI
FARMAS IR LOTUS; IŠLYGOS LA-
BI GEROS. KLAUSKITE PLATES-
NIŲ PAISKINIMŲ PAS:**

Liberty Land & Invt. Co.
3301 S. HALSTED ST.

TAUPLYKITE ŠI SURAŠA.

Viskas Bargenai.
3314 Hoyne Ave. — 4 kambarių.
Kaina \$1,500. \$100 Cash. 15 mėnesiai.
4229 So. Artesian Ave., 4 ir 4 kamba-
riai. Visi įtaisymai, \$3000. \$100 cash.
likusius ant lengvų išmokėjimų.
3357 Oakley, Muro 6-7. Visi įtai-
smai, \$4300.

Mės skoliname pinigų pirkimui i
budavojimui namų
Mc DONNELL,
2630 West 38th St. Chicago

Daktaras
Jonas W. Sarpalius
Gdytojas ir Chirurgas.
3252 S. HALSTED ST.
Ofiso valandos
10:30 ryto iki 12
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vak.
Telefonas
Ofiso Yards 2544

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chicago Ofiso:
4712 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas Drovers 7042
Cicero Ofiso:
4847 W. 14th STREET
Telefonas Cicero 39

DR. J. KULIS
LIETUVIŲ GYDYTOJAS
IR CHIRURGAS
Gdydo visokias ligas motoris-
vųjų ir vyrų Speciališkai gy-
do limpančias, užsienėjusias
ir paslaptingas vyrų ligas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS
Dėl Musų Darbininkų Gerovės.
MĖS UŽDAROME
NEDĖLIOMIS
PER VISĄ DIENĄ
H. B. STERN
3442-3444 S. Halsted St.

FARMOS

Jeigu nori įsisteigti sau namus ir
būti neprigulmų, pirk sau farmą
Lietuvių kolonijoj "Vilnosz," Vilas
County, Wisconsin. Jei pirsai sau
farmą čia žinok, jog perki nuo savini-
ko, o ne nuo agento. Mės esame
savininkai 50,000 akry žemės, ir tu-
rime pasyrvę 5,000 akry išimtinai lie-
tuvių kolonijai, esame pasyrvę Ka-
zimierz Gadauska kolonijos direkto-
riumi, kuris gyvena tuo kolonijoj ir
kuris uždavinys yra padėti jums iki
šio laiko jau apsigyveno apie 25 šei-
mynos lietuvių, kuriems čia klojasi
labai gerai. Mės paglobame, kiek-
vienam naujasėdį, kuris perka nuo
mus. Mės padėdame Juos pabu-
davoti trobesius, parduodame arklius,
karves ir kitus ukel reikalingus gy-
vulius ir žemę dirbti mašinas ant
prieinamų išmokėjimų. Gali pirkti
kokią tik nori didumo farmą 40, 80,
120 arba 160 akeryių arba daugiau,
kainomis nuo \$15.00 iki \$25.00. Jeigu
pagelėjai likti nari turtingos Lietu-
vių kolonijos neprigulmų farmie-
rių, kolonijoj neprigulmų farmie-
rių, rašyk mums lietuviškai klaus-
damas pilnų informacijų.
SANBORN COMPANY,
Eagle River, Wisconsin.

A. Masalskis
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauju Laidotuvių koge-
riams, toisgingiausiai ir daug
pigiau, kaip kiti, dėlto, kad
mės patįs dirbame grabus ir
turime savo karabonus ir au-
tomobilus ir per tai nereikia
Lietuviams pas žydėjus šauk-
ties: Taipgi samdome automo-
bilus vesėjimams, krikštynoms
ir kitims reikalams dieną ar
naktį.
3305 Auburn Ave. Tel. Drovers 4139

VALENTINE DRESSMAKING
COLLEGE

Mokina siuvimo, kirpimo, designing
dienomis ir vakarais dėl biznio li-
namų. Palludijimai išduodami ir vie-
tos parupinamos dykal. Atsilankykite
arba rašykite, o mės pasistengsime
suteikti jums patarimą.

SARA FATEK, Principal
2407 W. Madison St.
6205 S. Halsted St. 1550 Wells St.

EXPRESS
WM. DAMBRAUSKAS
817 W. 34th St. Boulevard 9336

FARMŲ
JIEŠKOTOJAMS

Tiems, kurie ieškote farmų, yra ge-
rausi vieta lietuvių fermerių koloni-
joj, Wisconsin, kame daugybė jau gy-
vena ir jie visi yra užgandėdinti. Ten
yra žemė labai derlinga taip, kad vis-
kas gerai auga; randasi geri gėry-
keli, geležinkelis, gėryčių telkų (ežerų),
ir prie lietuviško miestelio Woodboro,
kurame dauguma lietuvių gyvena ir
turi savo būstinę užsidėję, ir yra proga
lietuviams daugius būtinų užsidėti.
Dar dabar žemė parsiduoda labai pi-
giai, po \$15.00 ir augėdžiau už akry.
Galtie pradėti pirkti farmą su \$100,
ir neįsisto, kaip greit turėsite sau iš-
mokėtą farmą. Daugimas mūsų žmo-
ny yra išvažinėję po daug valstijų,
bet tinkamesnės vietos dėl uklinyk-
tės nesurado, akip Wisconsin lietuvių
kolonijoj.

Klauskite platesnių paaiskinimų tie-
siog lietuvių bendrovės pas savininkus
minėtų farmų, o jama bus prisijusi
knygėlė su platesniais paaiskinimais
ir žemėlapiu.

**LIBERTY LAND &
INVESTMENT CO.**
3301 S. HALSTED ST. CHICAGO.

REIKALAUJAME MAI-
NIERIŲ IR VIDURYJ
DIRBTI DARBININKŲ.

Mums reikia 100 mainie-
rių ir 85 kompanijos darbi-
ninkų. Anglis nuo 3 iki 5
pėdų augščio. Tvirtas vir-
šus. Už liodaviną mašina
moka nuo 38 centų iki 48c.
už toną. Už pikavą anglį
moka po 60 centų iki 65c
už toną. Taipgi reikalingas
žmogus, kuris paimtų namą
12 kambarių užlaikymui dar-
bininkų. Geri namai ir pi-
gios randos. Ši vieta ran-
das vieną mylią į vakarus
nuo Welch miesto, kuriame
randasi apie 7,000 gyven-
tojų. Dėl tolimesnių infor-
macijų kreipkitės pas

Jos. Kalavaitis,
P. O. Box 66
Solvay Colliers Company
Hemphill, W. Va.

SKOLINU PINIGUS

ant antro morgetio laiba, prieinamo
mės sąlygomis. Kam reikalinga sko-
linti pinigai, tegul atsilanko į ofisą
H. EPSTEIN,
Room 708; 5 No. LaSalle St.
Telefonas Franklin 2803.

Dr. G. M. Glaser

Praktikuoja jau 27 metai
3149 S. Morgan St. kerte 32 at.
Specialistatą Moterisčių, Vyrisčių,
ir Chronisčių Ligu.
Valandos: 9-10 ryto, 12-2 po
piet, 6-8 vak. Nedėl. 9-2.
TELEFONAS YARDS 587.

Dr. M. Herzman
IS RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 16 me-
tų kaip patyręs gydytojas chirurgas
ir akušeris.
Gdydo aštrias ir chroniskas ligas, vy-
rų, moterų ir vaikų, pagal naujausias
metodus. X-Ray ir kitokius elektros
prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th
Street, netoli Ford Street.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir
6-8 vakarais. Telephone Canal 3110
GYVENIMAS: 4412 So. Halsted St.
VALANDOS: 8-9 ryto, tikrai.

"LIETUVOS" KNYGYNE
Gaunamos Sekančios Knygos:

1. Akyvi apsiereiskimai svietę. Kurie nori sužinoti, iško darosi
žalbai, grausmai, lietus ir sniegas, kas yra debesiai, ant ko jie lai-
kosi ir t.t. Lnkėtina perskaityti šia knygele. Puslapių 79 kaina 35c.
2. Sidabrinis Kryželis arba Dailydė ir Nazareto. Labai graži
apysaka iš laikų kankinimo Kristaus ir viskas apie kristų. Parašė
Eugenijus Sue, vertė J. Laukis. Puslapių 169, kaina 65c.
3. Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Prof. Blockman'o.
Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fizioško proce-
so ir aiškesniam to parodymui, telpa daugelis tam tikrų paveiksle-
lių. Puslapių 138, kaina 55c.
4. P6 Priedanga šventenybės. Istoriska apysaka iš Rymo laikų
apie popiezius. Parašė E. Posteris. Vertė K. J-tis. Puslapių 100,
Kaina 35c.
5. Istorija Chicagos lietuvių. Apart didelio teismo laikraščio
"Lietuvos" 1899 m. čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicago-
je, kiek lietuviškų draugijų ir t.t. Puslapių 580, kaina \$1.00
Ta pati audimo apdarais \$1.75
6. Gamtos Istorija. Pagal P. Bert, vertė Dr. A. Bacevičia. Kny-
ga su daugeliu paveikslelių: žmonių, žuvų, medžių, akmenų ir t.t.
Trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškinama gamtos istorija. Pust.
209, kaina 75c.
Tapati audimo apdaruose \$1.50
7. Gadynė šlektos viešpatavimo Lietuvoje (1569-1795).
Parašė J. Šliupas. M. D. Ir pabaigoje knygos telpa Lietuviškas Sta-
tutas Zigmonto I. Tai yra pilna istorija kaip 500 metų atgal Lie-
tuva susijungė su lenkija ir kaip per kelis šimtmečius lenkų bajorai
šlektoms vadina valdė lietuvius. Puslapių 552, kaina \$2.00
Ta pati audimo apdaruose \$3.00
8. Raštoto Istorija. Kokią būdu žmonės rašyti išmoko, kokių
būdų išdirbo sau rašta kiekvieną žmonių tauta, koki buvo raštai
senovėje daug metų prieš Kristų. Čia talpa daug įvairių rašto žen-
klų ir atskirų tautų rašto ženklai. Puslapių 304, kaina \$1.50
Ta pati su audimo apdrais \$2.25
9. Gamtos Pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitner, sutai-
sė Šernas. Musų laikuose pramonė ir technika daro tokius milžiniš-
kus žingsnius, apima tokius didelius laukus, kad pažinimas, nors
paviršutinis kaip žmonės naudojami iš gamtos pajiegy, ir kaip jas
priverčia dirbti pagal savo norą ir t.t. Su paveiksiais. Pust. 238,
kaina \$1.00
Ta pati audimo apdaruose \$1.75
10. Paslaptys magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Yra tai
išaiškinimas moky darymo, kaip juos magikai padaro. Su daugė-
liu paveikslių pradžioje šis štukas. Puslapių 262, kaina \$1.00
11. Žinybas. Knyga žinių arba rinkinys visokių patarimų apie
sveikatą, budus gydymosi, vaistus, įvairių narodų ypatumams,
iš įvairių šaltinių surinko J. Laukis. Puslapių 392, kaina \$1.75
Ta pati audimo apdaruose \$2.50
12. Independence for the Lithuania nation by T. Norus and J.
Zilfus. Issued by Lithuanian National Council in U. S. of America.
Washington, D. C. Price 25c.
13. Tikras ženybinis gyvenimas. Ar tai namie, ar svetur ne-
žinystė vis yra pirmutinė priezastis mūsų nelaimių. Nieks tiek
nedaro mums piktą, kiek mūsų pačių nežinystė. Pieši. Idos C.
Craddock, kunigės Bažnyčios Joga. Lietuvių kalbon vertė J. Lau-
kis. Kaina 25c.
14. Kaip sutaisytas žmogaus kunas. Yra tai dideliai pamoki-
nanti knygelė kaip susideda žmogaus kūno organizmas, kaip už-
laikyti kūną sveikai ir apsaugoti nuo daugybės ligų. Su daugė-
liu paveikslelių žmogaus kūno dalių. Parašė S. M. Pust. 144,
kaina 25c.
15. Lietuvių Kalbos Gramatika. sutaisė mokytojas J. Damijo
naitis. Vienatinis lietuvių kalbos vadovėlis tinkantis mokyklose ir
patiems per save mokintis. Popieros kietais viršelais 45c
16. Kulturos Istorija. Tai yra viso svieto kulturos istorija, tri-
jose knygos su daugeliu paveikslelių. Visu šalių ir tautų svarbiau-
si atsitikimai apiešiti paveiksiais, kaip antai: miestų, bažnyčių,
stovylių, dievų, dievaidžių, karalių, kareivių, karių ir t.t. Surengė J.
A. Chmieliauskas. Pust. 505, kaina \$2.00
Tos pačios gražiais audimo apdarais \$3.00
17. Paskaitos iš Lietuvos Istorijos. Labai gražioj kalboj trum-
pai apskayta Lietuvos Istorija. Naudinga medega norintiems pra-
kalbas arba paskaitas laikyti apie lietuva. Parašė M. Salcius. Išei-
do T. M. D. Pust. 96, kaina 50c.
Ta pati audimo apdaruose 75c.
18. Technikos Stebuklai. Su daugeliu paveikslelių: orlaivų,
Zepelinų, vagonų, tiltų, submarinų, automobilių ir kitų. Apžvalga
pasiekimų žmonijos įgytų oro, žemės ir vandenų užkariavimų.
Naudingas aprašymas kaip žmonės tokius išmislijo — išrado, pa-
dirbo ir praktikon įvedė. Su lietuvinio J. A. Chmieliauskas. Išeido
T. M. D. Pust. 142 kaina 25c.
Ta pati gražiais viršeliais 50c.
19. Kaip gyvena augmenis? Pagal Lunkevičių ir kitus, sutaisė
Šernas. Čia rasite aprašymą apie įvairius mūsų žemės augalus, jų
vystymosi ir atmainas, gyvi ir plėtojimas! nuo pat menkiausių iki
didžiausių ir tobuliausių augalų gyvenima. Pust. 129, kaina .. 50c.
20. Pamokslai Išminties ir teisybės. Parašė kur Tatarė. Čia
telpa 128 juokinių, bet išmintingų ir pamokančių, pasakalių, mo-
kiančių doro ir išminties. Pust. 182, kaina, 75c.
21. Vėliavos Akyvaizdoje. Francuziskai parašė Jules Verne,
lietuvių kalbon vertė J. A. Chmieliauskas. Šioje knygelėje yra apsa-
kyti senų laikų dideli stebuklai ir karės nuveiktos marinkinių po
vandeniu jurių gilumoje. Šitie stebuklai yra tuomi labai žingėdus,
kad tada jie buvo pasakojimi tikrai kaip pasaka, o šiandien jie pilnai
išsipildė. Šiandienėje karėj Vokiečiai ir Aliertai, tartum ant šios
apysakos pasirėmę, tokius submarinus, su kuriais nuveikt tokius
stebuklus po vandeniu jurių gilumose, apie kokius anų dienų au-
torius, Jules Verne, rašė tikrai kaip pasaką, kaip sapną. Skaity-
tojas perskaitys šia knygelę dideliai nusistebės, koki bū